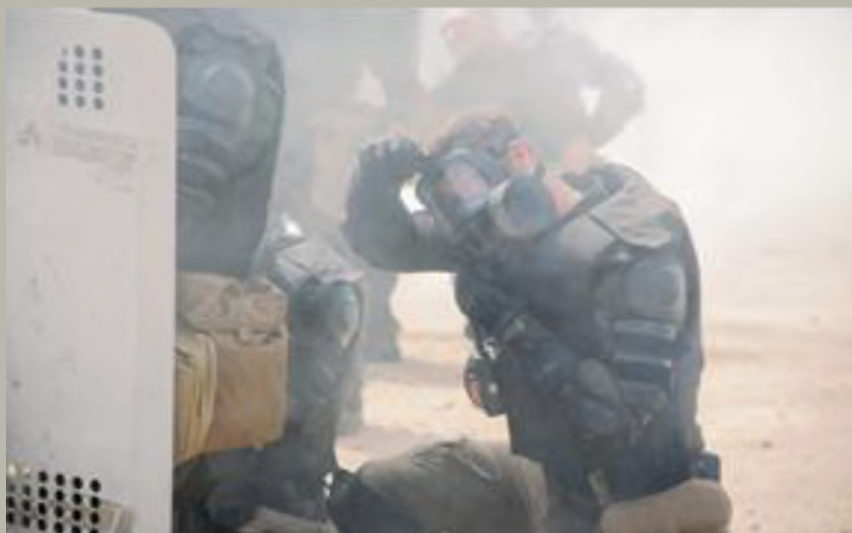

ВКП НГУ 10-00(08).02

ДОКТРИНА З ПРОФЕСІЙНОГО ВТРУЧАННЯ

СЕРПЕНЬ 2025

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень на розповсюдження немає.

**ДЕПАРТАМЕНТ СЛУЖБИ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

ВКП НГУ 10-00(08).02

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ командувача

Національної гвардії України

15.08.2025 № 923

ДОКТРИНА З ПРОФЕСІЙНОГО ВТРУЧАННЯ

**Військова керівна
публікація, що
визначає основні
принципи
професійного
втручання та
реагування підрозділів
Національної гвардії
України**

СЕРПЕНЬ 2025

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:

обмежень на розповсюдження немає.

**ДЕПАРТАМЕНТ СЛУЖБИ ГОЛОВНОГО
УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ
УКРАЇНИ**

ПЕРЕДМОВА

Доктрину з професійного втручання (далі – Доктрина) розроблено офіцерами департаменту служби Головного управління Національної гвардії України за допомогою експертів Національної Жандармерії Французької Республіки та радника стратегічного рівня командувача Національної гвардії України під загальним керівництвом заступника командувача Національної гвардії України (зі служби).

Доктрина визначає принципи та фундаментальні напрямки професійного втручання в діяльність підрозділів Національної гвардії України та окреслює основні підходи до підготовки та реагування на конфліктні ситуації військовослужбовців Національної гвардії України під час виконання службово-бойових завдань у складі сектору безпеки України.

Усі зауваження та пропозиції, що стосуються цієї Доктрини, надавати до Головного управління Національної гвардії України за адресою: вул. Святослава Хороброго, 9-А, м. Київ, 03151, або на електронну адресу: police@ngu.gov.ua. Контактний телефон розробників: (044) 249-28-03.

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ЗМІСТ	3
	ВСТУП	4
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	5
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	6
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	7
1.	ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДОКТРИНИ	8
2.	ПРОФЕСІЙНЕ ВТРУЧАННЯ	10
2.1	ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ	10
2.2	КОНЦЕПЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО ВТРУЧАННЯ	11
2.2.1	Профілактичне (превентивне) реагування	11
2.2.2	Оперативне реагування на зміни в оперативній обстановці	12
2.2.3	Спеціальне реагування	12
3.	ВИКОНАВЦІ РЕАГУВАННЯ	12
3.1	Територіальні патрульні підрозділи	12
3.2	Взвод реагування (мобільні групи швидкого реагування)	13
3.3	Підрозділи мобільних резервів	13
3.4	Підрозділи спеціального призначення	14
4.	ПІДГОТОВКА ТА УПРАВЛІННЯ РЕАГУВАННЯМ	14
4.1	Здійснення планового реагування	14
4.2	Реагування у випадку різкого ускладнення обстановки	15
4.3.	Відповідальність командування за реагування	15
4.4.	Підбиття підсумків реагування	15
5.	ПІДГОТОВКА З ПРОФЕСІЙНОГО ВТРУЧАННЯ	15
6.	ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА	16
7.	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	17

ВСТУП

Доктрина є ключовим доктринальним документом Національної гвардії України, у якій відображено основні підходи до підготовки особового складу та професійного втручання під час виконання завдань служби, а також підґрунтя для розроблення інших доктринальних документів, що деталізують процедури та порядок виконання правоохоронних функцій Національної гвардії України.

Доктрина описує концепцію реагування підрозділів Національної гвардії України на конфліктні ситуації під час виконання завдань служби та порядок підготовки з професійного втручання згідно з положеннями Конституції України, Законів України «Про Національну гвардію України» та «Про Національну поліцію», інших нормативних актів України в рамках забезпечення громадської безпеки і порядку, а також державної безпеки військовими організаційними структурами Національної гвардії України.

ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ

Позначка військової публікації	Повне найменування військової публікації
ВКП НГУ 1-00	Доктрина діяльності Національної гвардії України, затверджена наказом командувача Національної гвардії України від 22.12.2023 № 1097
ВКП НГУ 10-01(08).01	Доктрина з організації служби, затверджена наказом командувача Національної гвардії України від 22.03.2024 № 294
ВКП НГУ 5-01(06).01	Доктрина з планування розвитку в Національній гвардії України, затверджена наказом командувача Національної гвардії України від 01.03.2023 № 150
ВКДП НГУ 7-00(07).01	Настанова з розвитку військових публікацій у Національній гвардії України, затверджена наказом командувача Національної гвардії України від 24.11.2021 № 545

Примітка. У разі якщо військову публікацію, на яку подано посилання, замінено новою або до неї внесено зміни, слід застосовувати нову військову публікацію з урахуванням усіх унесених до неї змін.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

Мобільне відділення швидкого реагування – це військовий наряд у складі підрозділу, що пройшов відповідну спеціальну підготовку, який призначений для вжиття невідкладних заходів щодо попередження та профілактики порушень громадської безпеки і порядку при змінах в оперативній обстановці в районі несення служби, негайного виїзду до місця події з метою здійснення заходів щодо припинення та розкриття злочинів по «гарячих слідах».

Професійне втручання – система методів, тактичних дій та різноманітних технік впливу, які служать для забезпечення належної безпеки військовослужбовця та досягнення максимальної ефективності під час виконання ним завдань, покладених на нього відповідно до чинного законодавства.

Інші терміни в цій Доктрині вживаються в значеннях, наведених у законодавчих актах, нормативно-правових актах МВС, інших доктринальних документах.

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

Скорочення та умовні позначення	Повне словосполучення та поняття, що скорочується
ДРГ	диверсійно-розвідувальна група
МВШР	мобільне відділення швидкого реагування
НГУ	Національна гвардія України
НПУ	Національна поліція України
ОГП	охорона громадського порядку
ОТО	оперативно-територіальне об'єднання
НЗФ	незаконні збройні формування

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДОКТРИНИ

Доктрина розкриває систему поглядів на принципи і порядок професійного втручання військовослужбовців НГУ (далі – професійне втручання) у вирішенні конфліктних ситуацій під час виконання покладених на НГУ законодавством України завдань. Ця Доктрина базується на правових, етичних, тактичних і стратегічних принципах, спрямованих на охорону громадської безпеки і порядку та забезпечення громадської безпеки, а також забезпечення дотримання прав і свобод громадян. У НГУ професійне втручання регулюється чіткими правилами і ґрунтується на системному підході, адаптованому до ситуації, що склалася.

Метою Доктрини є:

визначення концепції професійного втручання військовослужбовцями НГУ;

опис базових принципів та підходів із професійного втручання під час виконання завдань служби НГУ;

розкриття суті загальних підходів до виконання завдань служби;

визначення практичних механізмів координації та взаємодії всіх учасників процесів забезпечення громадської безпеки і порядку, а також державної безпеки.

Основні вимоги та елементи Доктрини

Професійне втручання має відповідати національному законодавству (Законів України «Про Національну гвардію України», «Про Національну поліцію», Кримінальному Кодексу України тощо) та міжнародному праву (дотримання прав людини).

НГУ здійснює професійне втручання з метою захисту, охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від протиправних посягань, а в певних ситуаціях, у тому числі – із застосуванням сили.

Професійне втручання має бути відповідним до ступеня складності ситуації, і, якщо можливо, слід уникати або обмежувати застосування сили з дотриманням принципів необхідності, пропорційності та субсидіарності.

Під час виконання службових завдань військовослужбовці НГУ мають дотримуватися основоположних прав і свобод громадян. Це включає повагу до презумпції невинуватості, заборону катувань і жорстокого, нелюдського або такого відношення, що принижує гідність.

Принципи професійного втручання:

пропорційність – реакція на правопорушення має бути пропорційною загрози або агресії та її наслідкам;

необхідність – професійне втручання слід здійснювати лише тоді, коли це необхідно для захисту людей або відновлення порядку, при цьому перевага надається методам переговорів для вирішення конфліктних ситуацій, перш ніж застосовувати силу;

субсидіарність – професійне втручання здійснюється військовослужбовцями відповідного рівня підготовки в межах своїх

повноважень та компетенції із залученням більш компетентних військовослужбовців лише в разі необхідності.

Основні завдання професійного втручання:

із ОГП:

несення патрульної служби;

здійснення ізоляційно-обмежувальних заходів:

участь у заходах із державної охорони;

припинення масових заворушень;

участь у боротьбі з тероризмом у межах компетенції;

участь у заходах з посилення охорони та захисту державного кордону;

із конвоювання та охорони:

конвоювання осіб, узятих під варту та/або засуджених до позбавлення волі, у тому числі військовополонених;

охорона органів державної влади;

із охорони особливо важливих державних об'єктів:

охорона дипломатичних представництв та консульських установ іноземних держав;

охорона об'єктів критичної інфраструктури (атомні електростанції, дамби гідроелектростанції, транзитні станції та інженерні споруди, важливі державні об'єкти тощо);

із відсічі збройної агресії:

участь відповідно до закону у взаємодії зі Збройними Силами України у відсічі збройної агресії проти України та ліквідації збройного конфлікту шляхом ведення воєнних (бойових) дій, а також у виконанні завдань територіальної оборони;

участь у спеціальних операціях (боротьба з ДРГ та НЗФ);

участь у міжнародних операціях з підтримки миру та безпеки.

Засоби та методи професійного втручання

НГУ володіє спеціальними методами професійного втручання із градацією застосування сили (невербальний вплив, фізичний вплив, застосування спеціальних засобів та зброї), з метою деескалації конфлікту, його вирішення досягається переважно шляхом ведення діалогу.

З урахуванням обстановки для вирішення особливо складних ситуацій або конфліктів НГУ може залучати спеціалізовані підрозділи (спеціального призначення, саперні підрозділи тощо).

Навчання та підготовка

Військовослужбовці НГУ проходять постійну підготовку з професійного втручання з акцентом на керування стресом, швидке прийняття рішень та використання методів комунікації та переговорів.

Практичні вправи, симуляції та реальні сценарії дозволяють військовослужбовцям НГУ готуватися до різноманітних ситуацій та підтримувати високий рівень компетентності під час виконання покладених завдань.

Етичні аспекти

Ця Доктрина базується на таких принципах, як повага до людської гідності,

дисципліна, відданість та відповідальність.

Військовослужбовці НГУ повинні виявляти розсудливість і відповідальність під час виконання завдань, пам'ятаючи про потенційні наслідки своїх дій.

Таким чином, ця Доктрина ґрунтується на збалансованому підході між громадською безпекою та повагою до прав і свобод громадян, на правових, етичних і тактичних принципах, які гарантують, що втручання є доречним, ефективним і відповідає ситуації, що склалася.

Критерієм успішної імплементації положень Доктрини є злагоджене виконання особовим складом службово-бойових завдань за призначенням, пропорційним та ефективним впливом втручання з урахуванням ризиків та дотримання безпеки. Результатом є впевненість у тому, що кожен висококваліфікований військовослужбовець та кожний підрозділ діє злагоджено і є компетентним.

2. ПРОФЕСІЙНЕ ВТРУЧАННЯ

Під час виконання завдань з ОГП відповідно до Закону України «Про Національну гвардію України» військовослужбовці НГУ здійснюють превентивні та поліцейські заходи примусу відповідно до Закону України «Про Національну поліцію», для чого в НГУ створені підрозділи у складі сил і засобів, що дозволяє своєчасно та адекватно реагувати на припинення правопорушень та вирішення конфліктних ситуацій у межах законодавства.

2.1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ

Професійне втручання під час ОГП здійснюється з метою попередження та профілактики скоєння правопорушень, запобігання або припинення правопорушень, відновлення правопорядку та громадської безпеки і порядку.

Діяльність НГУ під час ОГП у межах здійснення превентивних та поліцейських заходів примусу зводиться до превентивного впливу та профілактики скоєння правопорушень, запобігання або припинення правопорушень, відновлення правопорядку забезпечуючи дотримання прав, свобод, інтересів громадян та суспільства.

Військовослужбовці уповноважені застосовувати превентивні та поліцейські заходи примусу в разі, якщо вони пройшли відповідну спеціальну підготовку із професійного втручання.

Підвищення ефективності професійного втручання полягає в негайному застосуванні військовослужбовцями НГУ наданих повноважень під час виконання завдань служби з передбаченням можливих ризиків та прогнозування подальших кроків для вирішення конфліктних ситуацій.

Втручання здійснюється відповідно до встановлених алгоритмів та планів, які завчасно розробляються (*наприклад: порядок першочергових дій на місці скоєння злочину, план проведення спеціальних (спеціальних поліцейських) операцій тощо*).

Під час скоєння правопорушень військовослужбовці НГУ своєчасно реагують на припинення протиправних дій відповідно до вимог законодавства.

Тактика (техніка) дій професійного втручання особового складу НГУ для припинення протиправних дій здійснюється відповідно до базової підготовки, що є обов'язковою умовою для забезпечення здатності військових нарядів реагувати на правопорушення.

Фундаментальним принципом професійного втручання є злагодженість дій всіх видів військових нарядів (груп) НГУ в різних умовах під час виконання завдань з ОГП.

Під час втручання перевага надається методам вербальної комунікації шляхом переконання, ведення переговорів (діалогу) та деескалації конфлікту, що дозволяє налагодити контакт та знизити напругу між громадянами.

У вирішенні конфліктних ситуацій важливим є належний вибір екіпіровки, обладнання та зовнішній вигляд військовослужбовців, який не повинен виглядати загрозливим та створювати атмосферу ворожості.

Поряд із цим до негайних заходів із підтримання та відновлення правопорядку відносяться локальні заходи із застосуванням сили та засобів, які застосовуються відповідними групами спеціального реагування (*наприклад: група застосування спеціальних засобів, вилучення тощо*), а застосування вербальної комунікації виступає як додаткова складова управління конфліктом.

2.2. КОНЦЕПЦІЯ ПРОФЕСІЙНОГО ВТРУЧАННЯ

Організаційно-штатна структура НГУ, визначений порядок застосування підрозділів та обсяг їх повноважень дозволяє здійснювати професійне втручання на різних рівнях складності ситуацій під час виконання завдань з ОГП (*патрулювання, здійснення профілактичних заходів, забезпечення проведення масових заходів, припинення масових заворушень тощо*).

Реалізація повноважень військовослужбовцями під час професійного втручання має бути законною, необхідною, пропорційною та ефективною.

Концепція професійного втручання є важливою складовою заходів щодо охорони громадської безпеки. Вона складається з трьох рівнів:

- профілактичне (превентивне) реагування;
- оперативне реагування на зміни в оперативній обстановці;
- спеціальне реагування.

2.2.1. Профілактичне (превентивне) реагування

Під час профілактичного (превентивного) реагування вплив здійснюється щодо осіб, які не становлять безпосередню небезпеку для оточуючих громадян та суспільства. Воно зводиться до сфери охорони громадського порядку, під час якого є можливість здійснення профілактичного (превентивного) впливу на особу в поєднанні з оптимальним рівнем безпеки.

З цією метою військовослужбовці НГУ проходять базову підготовку за призначенням із подальшим проходженням навчальних програм на базі військових частин НГУ.

2.2.2. Оперативне реагування на зміни в оперативній обстановці

Оперативне реагування на зміни в оперативній обстановці здійснюється в разі виникнення ситуацій підвищеної небезпеки з необхідністю вибору тактик (техніки) дій з огляду на характер дій учасників конфліктних ситуацій, локацій їх проведення та засобів, які застосовуються.

З цією метою військові наряди (групи) НГУ залучаються до додаткових занять, зборів, навчань тощо для здобуття навичок реагування із застосуванням спеціальних, транспортних та інших засобів, уніфікації практик впливу (порядку дій) до учасників конфліктних ситуацій.

Упровадження та розвиток практики застосування груп діалогу, які комплектуються за рахунок військовослужбовців, що мають відповідний рівень психологічної та юридичної підготовки, володіють високим рівнем комунікабельності, а також військових капеланів, надає можливість оцінити обстановку, стабілізувати та знизити рівень загострення в конфліктних ситуаціях.

2.2.3. Спеціальне реагування

Під час спеціального реагування вплив здійснюється з метою відновлення контролю в ситуаціях із залученням рішуче налаштованих осіб, дії яких становлять небезпеку до інших оточуючих громадян та суспільства в цілому, а також локалізації груп осіб у місцях проведення акцій із застосуванням необхідних засобів у спосіб, визначений законодавством. Цей рівень реагування застосовується під час участі НГУ у спеціальних (спеціальних поліцейських) операціях та вимагає застосування підрозділів спеціального призначення НГУ з відповідним обладнанням, екіпіровкою та зброєю.

Для здійснення спеціального реагування військовослужбовці НГУ залучаються разом з іншими складовими сектору безпеки держави до спільних командно-штабних та тактичних навчань з метою оволодіння тактик та прийомів застосування підрозділів і відповідних засобів в умовах, максимально наближених до реальної обстановки.

Особовий склад, який не пройшов тактичні навчання, не допускається до проведення спеціальних (спеціальних поліцейських) операцій.

3. ВИКОНАВЦІ РЕАГУВАННЯ

3.1. Територіальні патрульні підрозділи

З огляду на адміністративно-територіальний устрій України, наявність міст, що мають спеціальний статус та обласне значення, підрозділи НГУ в складі патрульних взводів під час несення служби впливають на найбільш поширені ситуації за складеним алгоритмом профілактичного (превентивного) реагування.

Ефективність превентивного реагування залежить від здатності патрульного підрозділу своєчасно та узгоджено реагувати на обставини та ситуації, що склалися. Таке реагування є постійним і здійснюється шляхом профілактичних бесід із населенням, затримання правопорушників та передачі їх представникам територіальних органів поліції.

Патрульні підрозділи, які не оснащені спеціальним обладнанням та екіпіровкою, не є основними підрозділами, що здійснюють безпосередній вплив на припинення складних ситуацій (припинення масових заворушень, антитерористичної боротьби тощо), з огляду на рівень загрози та небезпечності.

Залучення патрульних підрозділів до планової служби здійснюється на підставі встановленого порядку відповідно до визначеного плану. У разі необхідності реагувати на ускладнення оперативної обстановки, що вимагає застосування спеціального або оперативного реагування, за вказівкою вищого командування патрульні підрозділи необхідно посилити підрозділами, особовий склад яких має спеціальні навички та забезпечений необхідним обладнанням та екіпіровкою.

3.2. Взводи реагування

Під час ускладнення обстановки в найбільш небезпечних ситуаціях та насамперед у нічний час, виходячи з оперативної обстановки, криміногенної ситуації, можливості зіткнення із злочинністю під час профілактичного (превентивного) реагування, для посилення патрульних взводів залучаються взводи реагування у складі МВШР та інших підрозділів взводу. Безпосередня підпорядкованість командира взводу реагування командуванню військової частини дозволяє оперативно реагувати на припинення злочинів або порушення громадського порядку з низьким рівнем загрози.

Доцільність залучення до реагування зазначених підрозділів залежить від ситуації, що склалася під час затримання особи (осіб), та ризику застосування зброї в громадських місцях, а також залежить від підготовки особового складу підрозділів взводу реагування та умов забезпечення їх безпеки.

Залучення підрозділів взводу реагування відбувається на підставі рішення командира військової частини відповідно до необхідності.

3.3. Підрозділи мобільних резервів

Відповідно до прогнозу розвитку обстановки з метою стабілізації оперативної обстановки в разі її загострення та з урахуванням кількості сил, залучених до ОГП, залучаються підрозділи (групи оперативного шикування) мобільного резерву НГУ.

Розрахунок сил і засобів груп оперативного шикування мобільного резерву, їх склад та екіпірування військовослужбовців, обсяг забезпечення матеріально-технічними засобами, службова документація здійснюються відповідно до законодавства.

Групи оперативного шикування мобільного резерву діють за єдиним планом та під єдиним керівництвом для виконання визначених конкретних завдань із ОГП.

Створення мобільного резерву НГУ здійснюється за рішенням вищого командування НГУ, залучення його до оперативного реагування на зміни в оперативній обстановці відбувається відповідно до встановленого законодавством порядку.

3.4. Підрозділи спеціального призначення

Для спеціального реагування щодо припинення терористичної діяльності, діяльності НЗФ та ДРГ, терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій застосовуються підрозділи спеціального призначення НГУ.

Командир підрозділу спеціального призначення НГУ під час проведення спеціальних операцій розробляє відповідний план та визначає порядок проведення спеціальної (спеціальної поліцейської) операції. Упродовж проведення операції ніхто не має права вносити зміни в розроблений план та порядок проведення спеціальної (спеціальної поліцейської) операції.

Підрозділи укомплектовані висококваліфікованим навченим особовим складом та забезпечені спеціальним обладнанням, транспортними засобами та зброєю.

Залучення підрозділу спеціального призначення до спеціального реагування здійснюється в установленому законодавством порядку.

4. ПІДГОТОВКА ТА УПРАВЛІННЯ РЕАГУВАННЯМ

4.1. Здійснення планового реагування

На всіх рівнях реагування з урахуванням оперативної обстановки, яка склалась на місцях несення служби, прогнозування та аналізу можливого розвитку подій залучаються відповідні підрозділи (групи, військові наряди).

Особовий склад, призначений для здійснення реагування, забезпечується форменим одягом установленого зразка відповідно до пори року та метеорологічних умов, зброєю, а також екіпірується спеціальними та іншими засобами залежно від оперативної обстановки. Розміщення зброї, спеціальних засобів, засобів зв'язку та екіпірування на форменому одязі військовослужбовців повинно забезпечувати швидке і зручне їх використання та застосування під час реагування в разі потенційного ризику.

Перед початком реагування особовий склад має володіти первинною інформацією про осіб, щодо яких планується застосувати заходи відповідного впливу, місцезнаходження сусідніх військових нарядів (груп), керівника реагування, а також мати час для вживання необхідних дій та оцінки ризиків, їх наслідків відповідно до здійсненого заходу реагування.

Для здійснення планового реагування проводиться аналіз отриманої інформації, причин та ризиків виникнення конфліктних ситуацій, меж району реагування та постійне уточнення завдання.

Для прийняття рішення щодо реагування проводиться обговорення умов на різних оперативних рівнях (начальників відповідних військових нарядів (груп), які сплановано залучити до реагування).

Начальники військових нарядів (груп) реагування відповідають за:

підготовку сил і засобів військових нарядів (груп);

підтримання стійкого зв'язку, у разі необхідності звертаються до старшого командира щодо посилення підпорядкованого особового складу необхідними технічними засобами;

дотримання заходів безпеки особового складу та забезпечення зведення до мінімуму шкоди здоров'ю особам, щодо яких здійснюється реагування.

4.2. Реагування у випадку різкого ускладнення обстановки

За наслідками вивчення отриманої інформації приймається рішення щодо здійснення реагування з відповідним залученням сил і засобів.

Керівництво, координація сил і засобів, задіяних для реагування, управління ними та організація взаємодії здійснюється відповідним командиром (керівником або заступником керівника органу військового управління ОТО НГУ).

У разі необхідності залучення додаткових сил і засобів до реагування відповідний командир (керівник або заступник керівника органу військового управління ОТО НГУ) звертається до територіального органу поліції (керівника ГУ НПУ), на території обслуговування якого здійснюються заходи реагування.

4.3. Відповідальність командування за реагування

Відповідний командир (керівник або заступник керівника органу військового управління ОТО НГУ), що організовує та здійснює реагування, координує діяльність наявних сил і засобів залучених підрозділів до реагування та зобов'язаний:

- організувати підготовку до проведення відповідного реагування;
- визначити першочергові заходи, які спрямовані на запобігання розширення ескалації конфліктної ситуації;
- оцінити потреби та способи дій підрозділів реагування;
- спланувати та впродовж реагування підтримувати забезпеченість підрозділів необхідними засобами;
- здійснювати управління і координацію дій підрозділів у ході реагування;
- своєчасно інформувати старшого начальника про хід виконання завдання з реагування.

4.4. Підбиття підсумків реагування

Відповідні командири (начальники) у визначені терміни після завершення заходів реагування доповідають у встановленому порядку за визначеною формою у вигляді звіту (рапорту) про виконання завдань реагування.

У разі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів або зброї, а також про всі випадки заподіяння особі тілесних ушкоджень, каліцтва або смерті внаслідок реагування військовослужбовці НГУ доповідають та діють відповідно до встановленого законодавством порядку.

5. ПІДГОТОВКА З ПРОФЕСІЙНОГО ВТРУЧАННЯ

Військовослужбовці НГУ проходять підготовку з професійного втручання з метою формування знань, умінь та професійних навичок, необхідних для виконання завдань за призначенням, виховання високих морально-бойових якостей.

Підготовка з професійного втручання проводиться як на фондах навчальних центрів, вищих військових навчальних закладів і військових частин НГУ, так і на фондах країн-партнерів.

Підготовка військовослужбовців НГУ з професійного втручання здійснюється відповідно до розробленої Головним управлінням НГУ Програми професійного втручання та включає навчання за наступними модулями:

підготовка за призначенням;

професійне втручання;

колективна підготовка в складі підрозділів (груп, відділень, взводів, рот).

6. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

Поєднання зусиль особового складу, ресурсних можливостей держави, експертно-дорадчої допомоги міжнародних партнерів створює міцний фундамент безперервного розвитку НГУ на шляху забезпечення миру, державної та громадської безпеки і порядку як у державі, так і у Європі та світі.

**Т. в. о. директора департаменту служби
Головного управління Національної гвардії України
полковник**

Віктор ГРАБЧАК

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)

1. Закони України від 13.03.2014 № 876-VII «Про Національну гвардію України» та від 02.07.2015 № 580-VIII «Про Національну поліцію».
2. Постанови Кабінету Міністрів України від 20.12.2017 № 1024 «Про затвердження переліку та Правил застосування спеціальних засобів військовослужбовцями Національної гвардії під час виконання службових завдань» та від 20.08.2021 № 894 «Про затвердження Порядку організації діяльності та взаємодії Національної гвардії з уповноваженими органами державної влади та органами місцевого самоврядування з припинення масових заворушень».
3. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 10.08.2016 № 773 «Про затвердження Порядку організації взаємодії Національної гвардії України та Національної поліції України під час забезпечення (охорони) публічної (громадської) безпеки і порядку», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 07.09.2016 за № 1223/29353.
4. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24.12.2019 № 1089 «Про затвердження Інструкції про організацію та несення служби з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки військовими частинами (підрозділами) Національної гвардії України», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.02.2020 за № 195/34478.
5. Наказ командувача Національної гвардії України від 01.07.2021 № 270 «Про затвердження Порядку організації виконання Інструкції про організацію та несення служби з охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки військовими частинами (підрозділами) Національної гвардії України».
6. Каталог спроможностей Національної гвардії України, Головне управління Національної гвардії України, Київ, березень 2020 р.

[illegible]

